

ଗୁରୁମେଶ୍ ପ୍ରକାଶ ବିଶ୍ଳୋକ

ବନାମ

ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

5 ମେ 1998

[ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଜାତା ଭି. ମନୋହାର ଏବଂ ଜି.ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବ୍ରତ]

ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ (ସେବା ସର୍ତ୍ତ) ନିୟମାବଳୀ, 1972 : ନିୟମାବଳୀ 9A (1) -
ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ - ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି - ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ
ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ଅପିଲକାରୀ-ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି - ଅବସର କାଳୀନ ଭତ୍ତା ଅଧିକାର - ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ସେବା
ଆଧାରରେ ହେଉ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ସେବା ଆଧାରରେ ହେଉ - ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ସଦସ୍ୟ
ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସେବା ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଅବସର କାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାର
ଅଧିକାର ରହିଛି ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ଏବଂ ସେ ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ମଧ୍ୟ
ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁ ସମୟରେ ସେ ଅଧକ୍ଷ ପଦରେ ରହିଥିଲେ, ଯାହାକି ନିୟମାବଳୀ 9A ରେ ଉଲ୍ଲେଖ
କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଉପରେ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ଅଟେ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 2723/1998 ।

ସି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 12291/1997 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 29.8.97
ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବି.ଏସ୍. ମଲିକ ଏବଂ କେ.ଏସ୍. ଚୌହାନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ ନନ୍ଦିନୀ ଗୋରେ ଏବଂ ପ୍ରେମ୍ ମାଲହୋତ୍ରା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲୁ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ତା 4.3.80 ରିଖରୁ ହରିୟାଣା ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗର
ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ସେ ହରିୟାଣା
ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ଛଅ ବର୍ଷ ଧରି ତା 27.8.90 ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଗୁରୁମେଶ୍ ପ୍ରକାଶ ବିଶ୍ଳେଷଣ ବନାମ ରାଜ୍ୟ

ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ତାଙ୍କର ସେବା ପାଇଁ ମାସିକ 1800 ଟଙ୍କା ହାରରେ ଅବସର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅପିଲକାରୀ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ସେବା ପାଇଁ ସେ 4 ବର୍ଷ, 5 ମାସ ଏବଂ 24 ଦିନ ପାଇଁ ପେନସନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ (ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମାବଳୀ, 1972 ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା ହରିୟାଣା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମାବଳୀ ହେଉଛି ନିୟମାବଳୀ 9A (1) । ନିୟମାବଳୀ 9A ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

9A (1) "ଏହି ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ 1966 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 1 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପରେ ଅଧକ୍ଷ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟ ପଦ ଧାରଣ କରିବା ସମାପ୍ତ କରନ୍ତି, ସେ 1973 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 1 ତାରିଖ କିମ୍ବା ପଦବୀ ଧାରଣ କରିବା, ସମାପ୍ତ କରିବାର ତାରିଖରୁ, ଯେଉଁଠି ପରେ ହୁଏ, 1966 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 31 ତାରିଖ ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଧକ୍ଷ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତି ମାସରେ ଦୁଇଶହ ଟଙ୍କା ହାରରେ ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ପାଇଁ ଅବସର ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ମାସିକ ସର୍ବାଧିକ ଯଥାକ୍ରମେ ଆଠ ଶହ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସାତ ଶହ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ;

.....

.....

ଆହୁରି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ସଦସ୍ୟ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ଏଚ୍.ପି.ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭଳି ପଦବୀରେ ରହିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅବସର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ସେବେଠାରୁ ଅବସର ଭତ୍ତାର ପରିମାଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ମାସିକ 250 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ମାସିକ 300 ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇଛି । ଅବସର ଭତ୍ତାର ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ଅଧକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାସିକ 1800 ଟଙ୍କା ଏବଂ ସଦସ୍ୟଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାସିକ 1500 ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇଛି । ଅପିଲକାରୀ ସଂଶୋଧିତ ପରିମାଣର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ନିୟମ 9A (1) ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ପୃଥକ ସୀମା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି; ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଭତ୍ତାଟି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଉଭୟ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଧକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ସେ କେବଳ ଅଧକ୍ଷ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ସେବା ଆଧାରରେ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ କି କିମ୍ବା ସେ ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ସେବା ଆଧାରରେ ଏକ ପୃଥକ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ହକଦାର ହେବେ କି ? କେନ୍ଦ୍ର ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ (ସଦସ୍ୟ) ନିୟମାବଳୀ 1969 ଅନୁଯାୟୀ, ନିୟମାବଳୀ 9ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (2) ରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଭତ୍ତା ପାଇଁ, ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବେ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [1998] 3 S.C.R.

ଜଣେ ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ମୋଟ ସେବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ଉତ୍ତା, ଆଂଶିକ ଭାବେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଜଣେ ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ଅବସର ଉତ୍ତା ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପାଇଁ ପୃଥକ ଭାବେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତାର ସମଷ୍ଟି ହେବ । ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ (ନିୟମାବଳୀ) 1972 ରେ ଏପରି କୌଣସି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତେବେ, ନିୟମ 9A ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅବସର ଉତ୍ତା ଗଣନା କିପରି କରାଯିବ ତାହା ଉପରେ କିଛି ଆଲୋଚନା କରେ । ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଯେତେବେଳେ ହରିୟାଣା ଲୋକ ସେବା ଆୟୋଗର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ, ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଅବସର ନେବେ, ସେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଉତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ତେବେ, ଏହା ପରେ ଯଦି ସେ ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ, ସେହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଉତ୍ତା ମିଳିବ ନାହିଁ । ସେ ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଉତ୍ତା ପାଇବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିଛି । ଥରେ ସେ ଅଧକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବନ୍ଦ କରିବା ପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହଟାଇ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ସେ ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ଅବଧି ପାଇଁ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ପେନସନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଅବଶ୍ୟ, ଏହା ନିୟମାବଳୀ 9A ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ଅଧୀନରେ ରହିବ । ଏଥି ସହିତ ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ, ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଅବଧି ପାଇଁ, ସେ ନିୟମାବଳୀ 9A ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ସର୍ବାଧିକ ଉତ୍ତା ମଧ୍ୟ ପାଇବେ । ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀ ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ନିୟୁକ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସେବା ପାଇଁ ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଉତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି, ଯାହା ହରିୟାଣା ଲୋକସେବା ଆୟୋଗର ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ ସର୍ବାଧିକ ପେନସନର ବିଷୟ, ଯେଉଁ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅଧକ୍ଷ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ସେହି ଅବଧି ଆଧାରରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ନିୟମାବଳୀ 9Aରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବାଧିକ ଉତ୍ତାର ବିଷୟ ଅଟେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।